

Management and farm business plan

(Management and farm business plan)

TITLE 01

Management activities

TITLE 02

The economic environment

TITLE 03

Management & business functions

TITLE 04

Farmers are general managers

TITLE 05

Management skills

TITLE 06

Decision process

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย เกษตรกร/ ผู้จัดการฟาร์มจะต้อง

- ปัจจัยภายนอก (เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย สภาวะตลาด คู่แข่งขัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และปัจจัยภายนอกอื่น ๆ)
- ปัจจัยภายใน (เกษตรกรเอง ครัวเรือน ฟาร์ม เทคโนโลยี ทักษะ ทุน และการจัดการ)
- ใช้หลักการจัดการในการบริหารจัดการธุรกิจฟาร์มของตนเอง

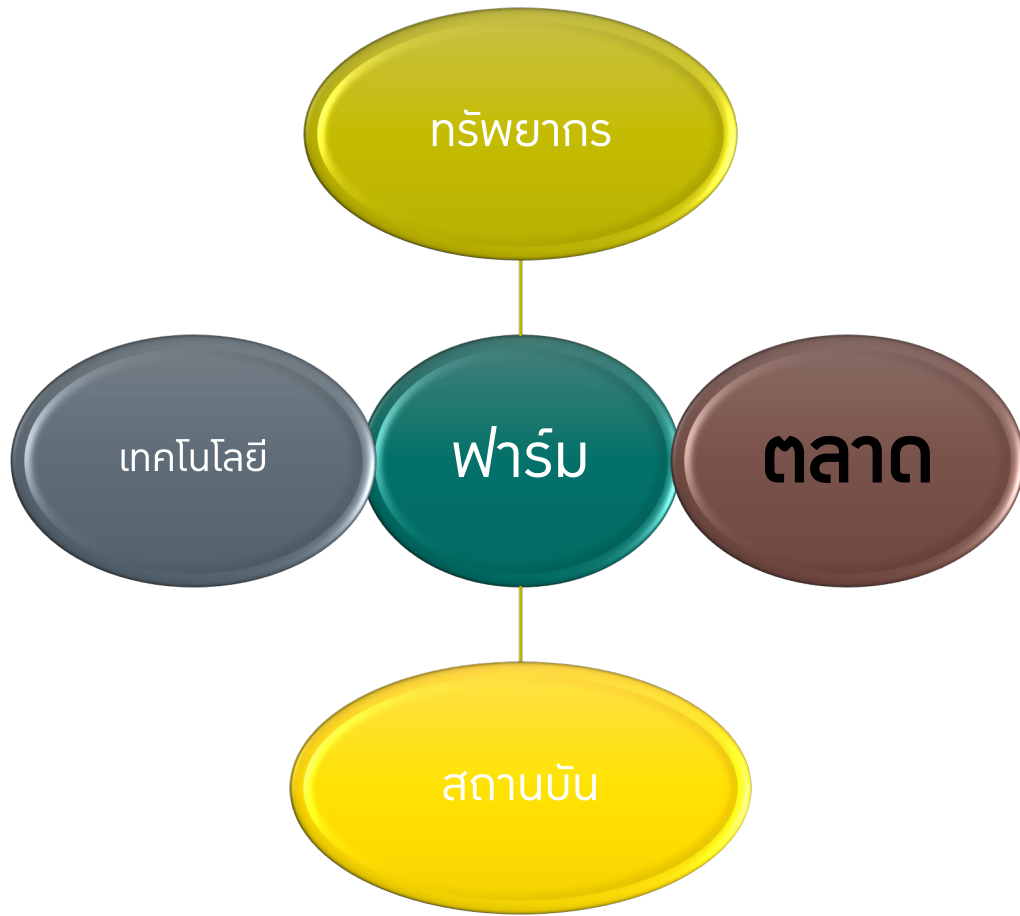
การจัดการ

ผู้จัดการ

ทำอะไรบ้าง?

- กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- วางแผนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง
- การกำกับดูแล สื่อสาร
- ประเมินสถานการณ์ ตัดสินใจ นำสิ่งที่ตัดสินใจสู่การปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ หรือรับผิดชอบต่อการกระทำเมื่อเกิดปัญหา
- รวบรวมข้อมูล และจัดสรรทรัพยากรที่มี
- การให้ความรู้และฝึกฝนคนงานหรือเจ้าหน้าที่คนอื่น
- ตรวจสอบเช็คสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม

ตลาด

ตลาดปัจจัยการผลิต

สินค้าและบริการ จะผลิตแล้วไปขายที่ไหน

ใครคือลูกค้า

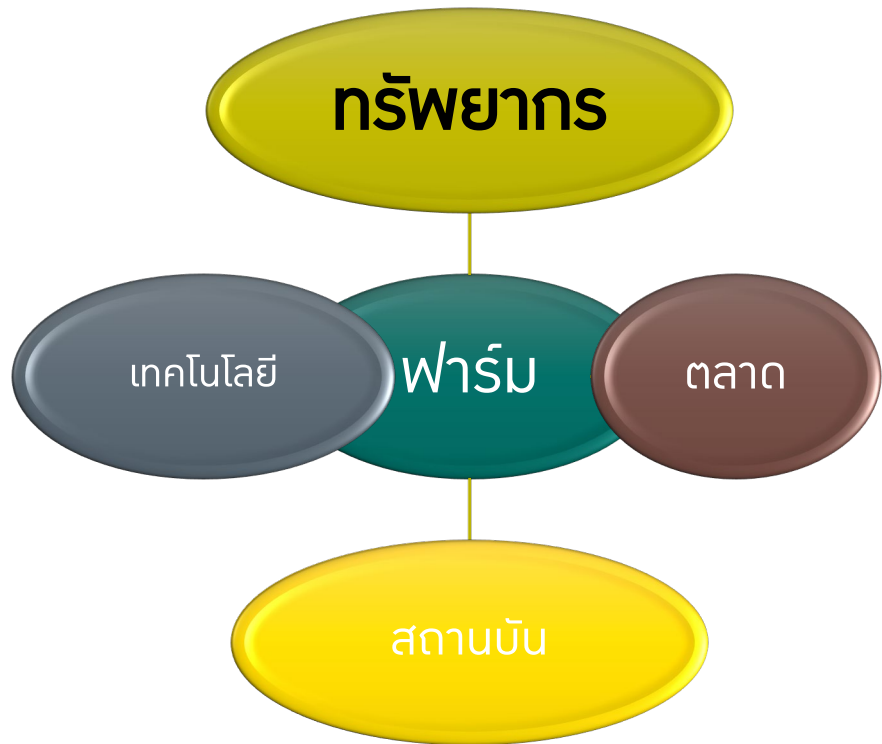
สินค้าทดแทน

การกำหนดราคา การตกลงกันระหว่างคู่ค้า

การแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

มาตรฐานทางการตลาดในประเทศและต่างประเทศ

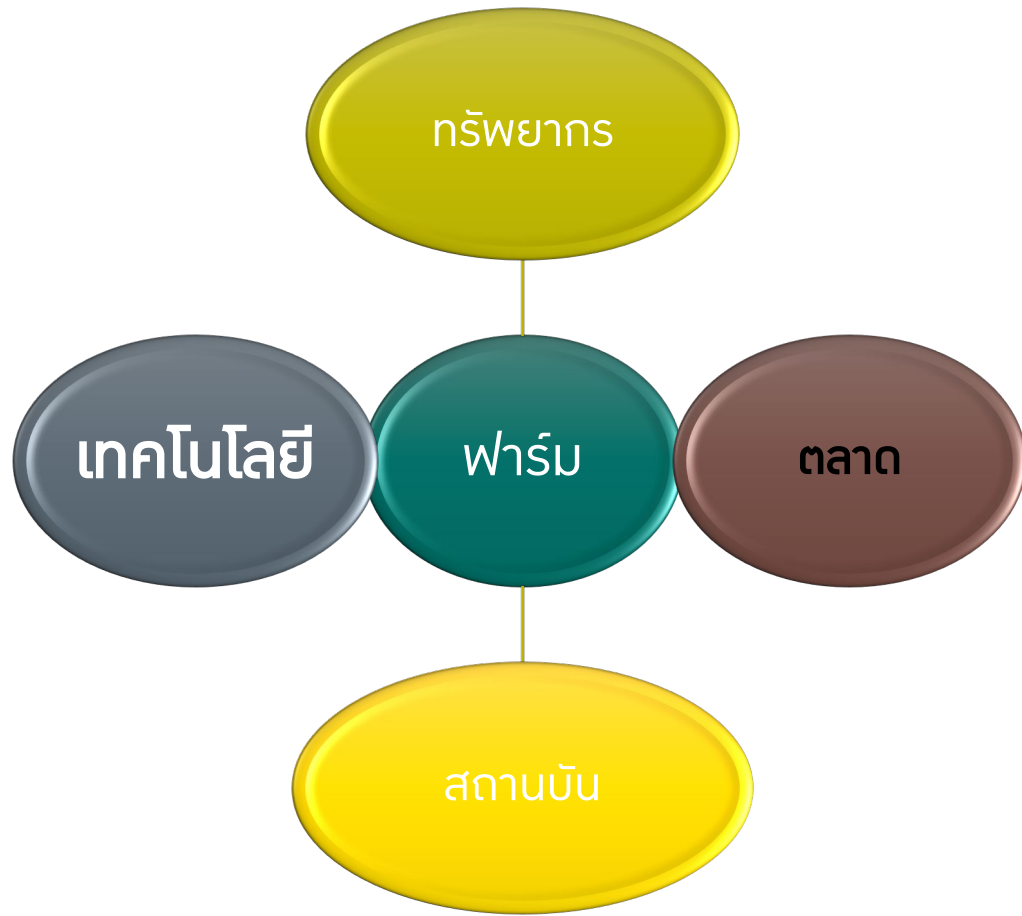
สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม

กรรพยากรประกอบด้วย

- ✓ ที่ดิน
- ✓ แรงงาน
- ✓ คุณ ได้แก่ สินทรัพย์คงที่ (เครื่องมือเครื่องจักร สิ่งก่อสร้าง พ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ ฯลฯ) และ สินทรัพย์หมุนเวียน (ปัจจัยการผลิตดินแปร เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ)
- ✓ ทักษะการจัดการ และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้
- ✓ สินเชื่อและเงินทุน
- ✓ ที่ปรึกษา

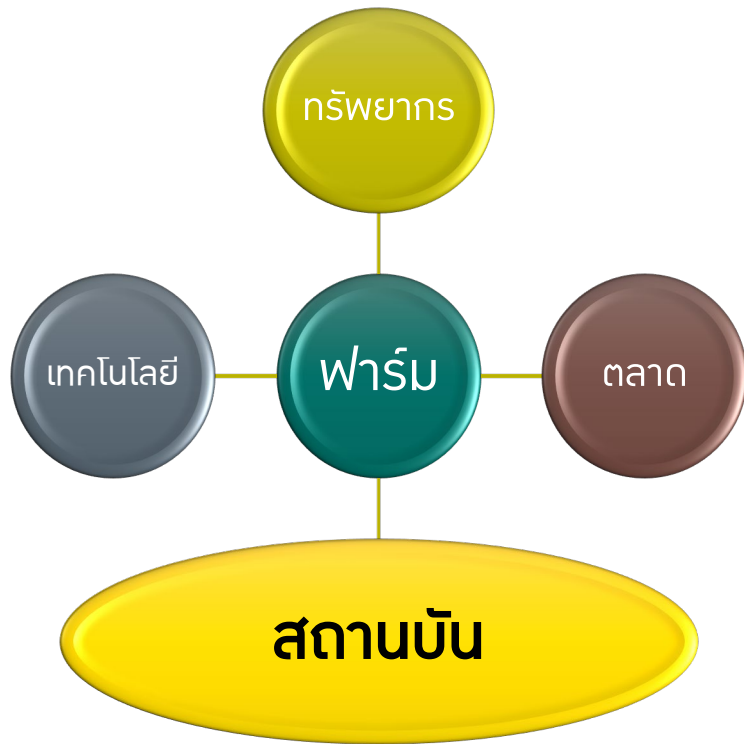
สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม

เทคโนโลยี

- ✓ กระบวนการทางเทคนิคต่าง ๆ ไม่เฉพาะเครื่องมือและเครื่องจักรกล
- ✓ เทคโนโลยีชีวภาพ
- ✓ พันธุ์ การตัดแต่งพันธุกรรม
- ✓ ความรู้และเทคนิคด้านการจัดการ เช่น Best management practices
- ✓ เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต
- ✓ AI
- ✓ Internet of things

สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม

สถาบัน

- ✓ รัฐบาล (กระทรวง กรม กอง และรัฐบาลท้องถิ่น)
นโยบายที่กำหนด โครงการและโปรแกรมต่าง ๆ
- ✓ สถาบันการเงิน
- ✓ สถาบันทางสังคม
- ✓ องค์กรที่ไม่หวังผลกำไร
- ✓ ภาคเอกชน (อุตสาหกรรม โรงงาน บริษัท และอื่น ๆ)
- ✓ ชุมชน และกลุ่มต่าง ๆ

REQUIREMENTS

PLANNING

DESIGNING

Operations

COST

EFFICIENT

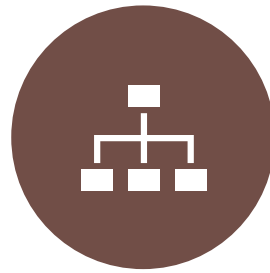
Management

INPUT

OUTPUT

PLANNING

ORGANIZING

DIRECTING

CONTROLLING

หน้าที่การจัดการ (Functions of management) : วางแผน

Functions of management

การวางแผน

การจัดการองค์การ

การกำหนดทิศทาง/สั่งการ

การควบคุม

การวางแผน (Planning)

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของฟาร์ม
2. ประเมินว่าจะให้ฟาร์มจะเข้าสู่อุตสาหกรรมใด (ผลิตอะไร)
3. การเตรียมทรัพยากรฟาร์ม และการวิเคราะห์สถานะของฟาร์มภายในอุตสาหกรรมที่เลือก
4. การกำหนดปัจจัยเชิงกายภาพและความเป็นไปได้ที่จะผลิตสินค้าต่างๆ ของแต่ละทางเลือก
5. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของแต่ละทางเลือก ตลอดจนศักยภาพของแต่ละทางเลือกทั้งทางด้านต้นทุนและผลตอบแทน
6. การเลือกทางเลือก และพัฒนาแผนเพื่อใช้ในการกำกับดูแลแผนให้ดำเนินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของฟาร์ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวางแผน

- งบประมาณ
- งบกิจการฟาร์ม (Farm enterprise budgets)
- งบประมาณฟาร์มทั้งหมด (Whole farm budgets)
- งบกระแสเงินสด (Cash flow budgets)
- งบประมาณฟาร์มบางส่วน (Partial budget)
 - เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์
- ใช้หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค
- การวิเคราะห์การลงทุน การวิเคราะห์ผลสำเร็จด้านการเงิน
- การทำนายราคา
- การกำหนดแผนการผลิต แผนการดำเนินงาน
- การจัดการความเสี่ยง
- การจัดการทรัพยากรมนุษย์ etc.

แผนที่ดีควรมี ลักษณะดังนี้

1 ต้องทำให้ฟาร์มบรรลุวัตถุประสงค์และนำการดำเนินงานของฟาร์มสู่เป้าหมายที่วางไว้

2 ต้องสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ ทักษะ และความรู้ของผู้จัดการฟาร์ม

3 อยู่ภายใต้ความเป็นไปได้

4 มีการนำผลการดำเนินงานมาใช้ในการวางแผน

สามารถเปรียบเทียบกับการดำเนินงานที่ผ่านมาได้

มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ ไม่ลอก

แผนที่ดีควรมี ลักษณะดังนี้

5. แผนที่ดีเป็นสิ่งที่คาดหวังที่จะปรากฏในอนาคตมากกว่าจะนำสิ่งที่เคยทำให้อดีตกลับมาใช้ และเป็นปัจจุบันทันสมัย

6. แผนที่ดีจะต้องมีทั้งแผนระยะสั้นและยาว

7. แผนที่ดีจะต้องครบทุกด้าน ทั้งด้านการจัดการการผลิต การจัดการการเงิน การจัดการทางการตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์

8. แผนที่ดีจะต้องจัดหาวิธีการดำเนินงานและประเมินสถานการณ์ รวมถึงผลของการ

หน้าที่การจัดการ (Functions of management) : จัดการองค์กร

Functions of management

การวางแผน

การจัดการองค์กร

การกำหนดทิศทาง/สั่งการ

การกำกับควบคุม

- ✓ เป็นการจัดรูปแบบขององค์การและจัดการทรัพยากรขององค์การ
- ✓ ขึ้นกับรูปแบบของหน่วยธุรกิจฟาร์ม

หน้าที่การจัดการ (Functions of management)

Functions of management

การวางแผน

การจัดการองค์การ

การกำหนดทิศทาง/
สั่งการ

การกำกับควบคุม

- ✓ เป็นการสั่งการหรืออำนวยการให้แต่ละทรัพยากรสามารถดำเนินการร่วมกันได้

หน้าที่การจัดการ (Functions of management) : กำกับและควบคุม

Functions of management

การวางแผน

การจัดการองค์การ

การกำหนดทิศทาง/สั่งการ

การกำกับควบคุม

- การกำกับดูแล ประกอบด้วย
 - ✓ การกำหนดมาตรฐานของงาน
 - ✓ การวัดผลงาน
 - ✓ การเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐานที่กำหนด
 - ✓ การประเมินผลและแก้ไขผลงาน

หน้าที่ด้านการดำเนินธุรกิจ

- การผลิต
- การตลาด
- การเงิน
- การจัดการทรัพยากรมนุษย์

A silhouette of a tractor pulling a trailer across a field at sunset. The tractor is on the right side of the frame, moving towards the left. The field is a mix of green and brown, suggesting a recently plowed or harvested area. The sky is a uniform, warm orange color, indicating the time is either sunrise or sunset. The overall mood is quiet and industrious.

FARMERS AS
GENERAL MANAGERS

- เกษตรกรต้องมีทักษะด้านการจัดการ เช่น การเงิน การตลาด และการบริหารทรัพยากรมนุษย์
- มีทักษะด้านการสื่อสาร การพบปะ การเจรจาต่อรอง ฯลฯ

หน้าที่ผู้จัดการฟาร์ม (1)

- เลือกดำเนินการกิจการฟาร์ม (ผลิตอะไร)
- ประเมินผลประโยชน์และต้นทุนของแต่ละทางเลือก
- การเจรจาต่อรองด้านสินเชื่อหรือแหล่งทุน
- การตรวจและเช็คความเรียบร้อยของฟาร์ม
- ในกรณีในต่างประเทศหรือบริษัทใหญ่ ๆ ผู้จัดการฟาร์มทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการดำเนินการกิจการฟาร์มและแก่เจ้าของฟาร์ม

หน้าที่ผู้จัดการฟาร์ม (2)

ให้คำปรึกษาด้านการตลาดและจัดหาปัจจัยการผลิต

รับผิดชอบต่อรายจ่าย

การเข้าร่วมโครงการประกันภัยและโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลส่งเสริม

วิเคราะห์ผลสำเร็จของฟาร์ม และวางแผนงบประมาณฟาร์ม

จัดการด้านการเงิน ภาษี และการวางแผนต่าง ๆ

ทำหน้าที่ทั้งด้านการจัดการ (Management functions) และหน้าที่ด้านการทำธุรกิจ (Business functions)

ตัวอย่างหน้าที่ผู้จัดการฟาร์ม (1)

หน้าที่จัดการ	จัดการโรงงาน	จัดการทั่วไป
การวางแผน (Planning)	<ul style="list-style-type: none">• วิธีการผลิต• รับผิดชอบทำหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในวันนี้ ๆ	<ul style="list-style-type: none">• กำหนดว่าต้องผลิตอะไร• พัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด• พัฒนากลยุทธ์เพื่อขยายกิจการ หรือเพิ่มยอดขาย• ตัดสินใจด้านการลงทุน
การจัดการองค์การ (Organizing)	<ul style="list-style-type: none">• จัดหาปัจจัยการผลิต• บำรุงรักษาเครื่องจักร	<ul style="list-style-type: none">• ตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีการผลิต• พัฒนาคือความร่วมมือระหว่างองค์การ หรือการร่วมกับเครือข่าย• ตัดสินใจด้านการจ้างงาน

ตัวอย่างหน้าที่ผู้จัดการฟาร์ม (1)

หน้าที่จัดการ	จัดการโรงงาน	จัดการทั่วไป
การสั่งการ/อำนวยการ (Directing)	<ul style="list-style-type: none">พัฒนาโปรแกรมสำหรับการฝึกทักษะพนักงานพัฒนาโปรแกรมเพื่อการส่งเสริมพนักงานมอบหมายงานให้พนักงานในแต่ละวัน	<ul style="list-style-type: none">พัฒนาวิสัยทัศน์ให้กับธุรกิจและสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทราบพัฒนาพนักงานพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์
การควบคุม (Controlling)	<ul style="list-style-type: none">จัดหาปัจจัยการผลิตบำรุงรักษาเครื่องจักร	<ul style="list-style-type: none">การกำหนดงบประมาณสำหรับดำเนินงานการกำหนดสิ่งที่ต้องกำกับดูแลจากการดำเนินงานทางธุรกิจการกำหนดกิจกรรมและกำกับดูแลด้านการแข่งขันของธุรกิจ

ทักษะที่ดีของผู้จัดการฟาร์ม

ทักษะที่ดีของผู้จัดการฟาร์ม 20 ข้อ

1. จัดทำแผนทางการตลาด
2. เป็นผู้นำด้านการขาย
3. การมีคลังสินค้าเพื่อก่อให้เกิดความยืดหยุ่นทางการตลาด
4. ขายในสิ่งที่เป็นความต้องการของลูกค้า
5. ทำยอดขายให้ได้ราคาและให้ได้ตามเป้าหมายและทำการบันทึกทักษะการดำเนินการทางการตลาดอย่างไรถึงทำราคาได้ดี

ทักษะที่ดีของผู้จัดการฟาร์ม 20 ข้อ

6. ทราบจุดคุ้มทุน
7. สามารถทำหน้าที่ผู้จัดการทางการเงิน
8. สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือคนงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
ได้ผลคุ้มค่า
9. คิดถึงตนเองเหมือนกับผู้บริหารระดับสูง (ประธานกรรมการ)
10. มอบหมายงานให้เหมาะสมตรงกับความสามารถของแรงงาน

ทักษะที่ดีของผู้จัดการฟาร์ม 20 ข้อ

11. จัดหาและจัดเก็บปัจจัยการผลิต
12. มีลิสของเครื่องมือเครื่องจักรที่ต้องการใช้เชื่อเพลิงและจัดหาให้เพียงพอ และหาทางให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
13. วางแผนการใช้ปุ๋ยอย่างรอบคอบ ใช้ตามคำแนะนำ และใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (ต่างประเทศให้ความสำคัญด้านไนโตรเจน)
14. จัดหาเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในฟาร์มของตน
15. สามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ IT smart phone

ทักษะที่ดีของผู้จัดการฟาร์ม 20 ข้อ

16. สืบเสาะ เข้าถึง และจัดการเทคโนโลยีใหม่ ทันสมัย และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร
17. บริหารจัดการหนี้สินและตัดสินใจกู้ยืมอย่างรอบคอบ
18. สามารถแยกต้นทุนและผลตอบแทนได้อย่างชัดเจน มีการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทน เพื่อแสดงให้เห็นถึงส่วนของกำไรของธุรกิจ
19. จัดหาที่ปรึกษาทางการเงิน
20. Well bought is half sold การรู้จักจัดซื้อหรือจัดหาสินค้าที่ดี

An aerial photograph showing two combine harvesters working in a vast, golden wheat field. The harvesters are moving from the top right towards the bottom left, leaving behind neat rows of harvested grain. The lead harvester is a green and yellow model, while the second one is a blue and white model. The text "ทักษะผู้จัดการฟาร์มในอนาคต" is overlaid in the center of the image.

ทักษะผู้จัดการฟาร์มในอนาคต

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

1. ทักษะด้านการจัดการการผลิต
 - ✓ การดำเนินงานในช่วงเวลาที่เหมาะสม และทันเวลา
 - ✓ เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
 - ✓ ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้ดีขึ้น
 - ✓ เพิ่มผลผลิตการผลิตแรงงาน และการลงทุน
 - ✓ จัดการให้มีการดำเนินงานแบบคล่องตัวไม่ติดขัด

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

2. ทักษะด้านการจัดซื้อและการขาย

- ✓ แผนการจัดซื้อและขาย
- ✓ มีความเข้าใจและสามารถให้บริการทางการขาย
- ✓ มีความเข้าใจและสามารถด้านการจัดซื้อ
- ✓ สามารถขายได้ในราคาที่สูงโดยไม่เกิดความเสียหายหรือเพิ่มความเสียหายทางธุรกิจ
- ✓ สามารถคว้าโอกาสหรือข้อได้เปรียบในการถ่ายโอนความเสี่ยงด้านราคาให้เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต
- ✓ มีความเข้าใจด้านสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมของธุรกิจ

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

3. ทักษะทางการเงิน

- ✓ สามารถทำให้ธุรกิจมีผลสำเร็จด้านการเงินดีกว่าคู่แข่ง
- ✓ สามารถเจรจาต่อรองด้านดอกเบี้ย การจำคินเงินกู้ และการค้ำประกัน
- ✓ มีความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้กู้
- ✓ สามารถจัดการด้านภาษี และสามารถจัดการด้านการประกันอย่างเหมาะสม
- ✓ มีการวางแผนด้านค่าใช้จ่าย
- ✓ ควบคุมและบริหารจัดการทางการเงินได้ดี และใช้ทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ✓ เลือกทางเลือกที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่ทุนในส่วนของผู้เจ้าของทุน
- ✓ ประเมินผลตอบแทนภายในของการลงทุน

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

4. ทักษะด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

- ✓ รู้จักเป็นผู้ฟังที่ดี
- ✓ ให้ทิศทางและแนวทางที่ชัดเจน
- ✓ มอบหมายหน้าที่ที่เหมาะสมและรับผิดชอบ
- ✓ โน้มน้าวและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเพิ่มสมรรถนะ
- ✓ จัดหาสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี
- ✓ มีการจัดทำข้อตกลงในการทำงานและมีการประเมิน
- ✓ ใช้คนให้ตรงกับงาน และมีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- ✓ การจัดหาโอกาสด้านการพัฒนาแรงงานและเพิ่มทักษะให้แรงงาน รวมทั้งมีสวัสดิการที่ดีให้กับแรงงาน

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

5. ทักษะด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์

- ✓ เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ
- ✓ พร้อมที่จะพัฒนาวิสัยทัศน์ให้เกิดความชัดเจน
- ✓ พยายามหาหนทางที่จะเพิ่มสมรรถนะของธุรกิจ
- ✓ ไม่ทิ้งโอกาส กำหนดจุดแข็ง และจุดอ่อน
- ✓ มีแนวทางที่จะคว้าข้อได้เปรียบจากตลาด
- ✓ การวิเคราะห์กลยุทธ์ของกลุ่มแข่งขัน
- ✓ การพัฒนาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อพัฒนาธุรกิจ

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

6. ทักษะด้านความสัมพันธ์

- ✓ พัฒนาคือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- ✓ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้รวดเร็ว
- ✓ จัดหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือให้ทั้งสองฝ่ายได้ประโยชน์
- ✓ สามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้ใ้บังคับบัญชาได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ
- ✓ สามารถโน้มน้าวได้
- ✓ สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน
- ✓ เป็นผู้ฟังที่ดี

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

7. ทักษะด้านความเป็นผู้นำ

- ✓ การกำหนดทิศทางที่ชัดเจนของธุรกิจ
- ✓ มีการเรียนรู้ด้านการจัดการอย่างต่อเนื่อง
- ✓ มีจิตสาธารณะแก่องค์กร
- ✓ สามารถโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเพิ่มทักษะด้านการดำเนินงาน
- ✓ จัดหาแนวคิดไอเดียใหม่ ๆ
- ✓ กำกับทิศทางในการดำเนินกลยุทธ์ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ทักษะของผู้จัดการฟาร์มของการทำฟาร์มในอนาคต

8. ทักษะด้านการจัดการความเสี่ยง

- ✓ การกำหนดระดับการทำประกันที่เหมาะสม
- ✓ พัฒนาแผนเงินสำรองจ่าย
- ✓ รวบรวมข้อมูลที่สำคัญด้านแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในประเทศและโลก
- ✓ เข้าใจสภาพแวดล้อมความเสี่ยงทุกด้านที่ธุรกิจเผชิญ
- ✓ มีการวางแผนการจัดการสำรองไว้สำหรับกรณีเกิดเหตุการณ์ร้ายด่วน

บรรณานุกรม:

- อัจฉรา โพธิ์ดี. 2553 . เอกสารสอนชุดวิชา การจัดการฟาร์ม (Farm management) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช. สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- Olson, K. D. 2011. Economics of Farm Management in a Global Setting. Hamilton Printing Company. U.S.A.
- Barnard, C.S. and J.S. Nix. 1982. Farm Planning and Control. Cambridge University Press. U.S.A.

